

Voorstel AB Recreatieschap Twiske-Waterland

Datum vergadering

Extra adviescommissie 19 januari 2021

Adviescommissie 23 maart 2021

Dagelijks bestuur 8 april 2021

Algemeen bestuur 27 mei 2021 AANGEPAST NA AB VERGADERING

Onderwerp

Governance- en beheersstructuur recreatieschappen Noord-Holland en inrichting Bestuursbureau

Kernboodschap

In 2019 stelden de voorzitters van recreatieschappen Spaarnwoude, Twiske-Waterland, Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland en Geestmerambacht een bestuursopdracht vast om te komen tot een oplossing voor beschreven knelpunten in het huidige model van de governance- en beheersstructuur. Met het aannemen van dit voorstel, gelijkkluidend voor de afzonderlijke recreatieschappen, wordt besloten tot inrichting van een Bestuursbureau. Daarmee wordt het best tegemoet gekomen aan de wens om de kwetsbaarheden in de huidige governance op te lossen.

Het algemeen bestuur besluit

1. Kennis te nemen van de resultaten en conclusies van de bestuursopdracht governance- en beheersstructuur Recreatieschappen;
2. In te stemmen met de instelling van een Bestuursbureau, zoals in de bijgaande notitie is uitgewerkt;
3. In te stemmen met het onttrekken van de financiële gevolgen voor 2022 ten bedrage van € 43.702 aan de algemene reserve;
4. In te stemmen de provincie Noord-Holland te vragen het gastheerschap van het Bestuursbureau op zich te nemen;
5. In te stemmen met kwartiermaken van het Bestuursbureau, zodat start op 1 januari 2022 gerealiseerd wordt en een kwartiermaker, werkzaam bij de provincie Noord-Holland, aan te wijzen;
6. In te stemmen de resterende middelen van de bestuursopdracht aan te wenden voor advieskosten van het kwartiermaken, waarbij de kosten voor de kwartiermaker door de provincie Noord-Holland worden vergoed;
7. In te stemmen het voorzittersoverleg als opdrachtgever te laten fungeren van de kwartiermaker, waarbij de voorzitter daarvan als bestuurlijk opdrachtgever wordt aangewezen;
8. In te stemmen het algemeen bestuur uiterlijk in het vierde kwartaal van 2021 de noodzakelijke besluiten voor het oprichten van het Bestuursbureau ter besluitvorming voor te leggen.

Bestuurlijke achtergrond

De governance- en beheersstructuur van de recreatieschappen is al langer onderwerp van discussie. Dat blijkt onder andere uit de aandacht die er door de Randstedelijke Rekenkamer wordt besteed aan het onderwerp verbonden partijen (2015) en een specifiek onderzoek bij Recreatieschap Spaarnwoude (2018). Aandacht voor eenduidige governance en versterking van de opdrachtgeverschap is een terugkerend thema. Bovendien is in het coalitieakkoord van de provincie over recreatie o.a. afgesproken een Visie recreatie en toerisme op te stellen (deze wordt naar verwachting begin 2021 vastgesteld). Het coalitieakkoord gaat uit oplossen van de knelpunten in het bestuursmodel van de recreatieschappen en een blijvende betrokkenheid van de provincie.

Op 5 december 2019 heeft het AB de Bestuursopdracht governance- en beheerstructuur recreatieschappen aangenomen waarbij opdracht gegeven is voor:

- De ontwikkeling van een gezamenlijke ambitie op recreatie en de recreatiegebieden
- De beschrijving van bestuursmodellen, die passen binnen de uitgangspunten en een antwoord geven op de knelpunten in het huidige model

Tevens is besloten om het bestaande overleg van de voorzitters van de recreatieschappen te laten fungeren als stuurgroep van de bestuursopdracht en hiervoor een onafhankelijk procesbegeleider in te huren.

Onderbouwing besluit

Vooraf

Het voorstel is in de AC's van alle schappen besproken waarbij diverse opmerkingen zijn gemaakt. Om ieder schap op hetzelfde niveau te informeren is ervoor gekozen om alle opmerkingen en antwoorden van de vijf schappen te delen in een aparte bijlage (bijlage 5 Antwoorden naar aanleiding van vragen in AC's alle schappen).

Ad 1 Kennisnemen resultaten en conclusies onderzoek

De twee opties die op basis van de bevindingen en de vastgestelde criteria zijn uitgewerkt zijn in de Adviesnotitie: oprichten van een Bestuursbureau recreatieschappen (optie 1) en één schap voor de provincie Noord-Holland (optie 2). De belangrijkste argumenten voor de keuze voor een Bestuursbureau recreatieschappen, is dat er geen draagvlak is voor een opschaling tot één provinciaal schap en dat de aansturing van de beheers- en uitvoeringstaken gebaat is bij een stevigere bestuurlijke ondersteuning en advisering.

Ad 2/3 Instelling Bestuursbureau en verdeling kosten

De belangrijkste redenen om te kiezen voor een Bestuursbureau zijn gelegen in de behoefte aan versterking van het opdrachtgeverschap van de participanten voor de beheerder RNH en ondersteuning van schapsbestuurders en hun ambtelijke adviseurs. Het Bestuursbureau krijgt drie taken:

1. Ambtelijk opdrachtgever van de beheerder, namens de schapsbesturen
2. Secretariaat voor de besturen van de schappen, adviescommissies en Voorzittersoverleg
3. Bestuurssecretaris en (technisch) voorzitter ambtelijke adviescommissies

In bijlage 4 is de verdeelsleutel over alle gemeenten en provincie die deelnemen aan de recreatieschappen als voorlopige kostenverdeling weergegeven. Zie ook paragraaf financiële onderbouwing. De investering die gemoeid is met de oprichting is voor de gemeenten meestal beperkt, aangezien een groot deel van de kosten door de provincie gedragen worden. In de programmabegroting van 2022 wordt een vooraankondiging gedaan, en met de begrotingswijziging van 2022 wordt de invoering definitief verwerkt (na besluitvorming algemeen bestuur).

Ad 4/5/6 Kwartiermaken

Om tot een succesvol Bestuursbureau te komen zijn de volgende randvoorwaarden van belang: het voorzittersoverleg bereidt de besluitvorming in de schappen voor wat betreft de opdrachtverstrekking aan de beheers- en uitvoeringsorganisatie RNH (1), de focus van de medewerkers van het Bestuursbureau is nadrukkelijk ook de lokale context waarin bestuurders actief zijn (2), de kwaliteit en (personele) continuïteit van de ambtelijke adviescommissies vraagt versterking. Om invulling te geven aan deze voorwaarden en te zorgen dat het Bestuursbureau operationeel is per 1 januari 2022, is een kwartiermaker noodzakelijk. Provincie Noord-Holland neemt deze kosten op zich.

De kosten van het eerdere onderzoekstraject waren euro 66.000 (omgeslagen over de vijf recreatieschappen), waarbij het Recreatieschap Twiske-Waterland euro 12.000 heeft bijgedragen uit de algemene reserve. Het

onderzoek is binnen het totaal beschikbare budget gebleven. Er resteert nog een klein bedrag wat ingezet kan worden als advieskosten voor het inrichten van het Bestuursbureau.

Ad 7 Aanwijzen bestuurlijk opdrachtgever

Het aanwijzen van de voorzitter van het voorzittersoverleg als bestuurlijk opdrachtgever is noodzakelijk voor een integrale aanpak in alle recreatieschappen. Deze voorzitter hiervoor de geëigende persoon als voorzitter van het voorzittersoverleg, zeker ook met het oog op de toekomstige inbedding van het Bestuursbureau als schakel tussen opdrachtgevers (bestuur) en opdrachtnemers (RNH).

Ad 8 Definitieve besluitvorming Q4 2021

Na afronding van de kwartiermakersfase, is in beeld hoe het Bestuursbureau er precies uit komt te zien qua taken en verantwoordelijkheden, samenwerking met afdeling programmanagement en de exacte kosten. Eind 2021 neemt het algemeen bestuur een definitief besluit.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Leidt de instelling van het Bestuursbureau met ingang van de begroting 2022 tot een kostenstijging, welke gedekt wordt door onttrekking aan de algemene reserve;

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Blijven de knelpunten die geconstateerd zijn met betrekking tot de kwetsbare governance bestaan.
- Vormt dit bij het afsluiten van een nieuw contract voor de beheers- en onderhoudstaken (aanbesteding voorzien in 2021) een risico in termen van garanderen van een level playing field. Met andere woorden: wie vervult namens de recreatieschappen de rol van opdrachtgever voor de te contracteren partij.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☐ Meer biodiversiteit
- ☐ Betere spreiding recreanten
- ☐ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☐ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: Ja, onttrekken van de financiële gevolgen voor 2022 ten bedrage van € 43.702 aan de algemene reserve.

De inrichting van een Bestuursbureau vraagt een investering van € 55.592 op jaarbasis voor het recreatieschap, gezien het doorbelasting alle schappen percentage van 17% van de totale kosten. Er vindt een aftrek plaats omdat RNH de kosten voor het secretariaat van het Bestuursbureau in mindering brengt op de totale kosten van het bestuurssecretariaat. Ook dit wordt verrekend conform het doorbelasting alle schappen percentage van 17% en bedraagt voor het recreatieschap Twiske-Waterland € 11.890.

Financiële onderbouwing

Participant	Bijdrage %	Bijdrage geld	Verrekening RNH	Extra bijdrage
Provincie Noord-Holland	56,04%	31.154	6.663	24.491
Gemeente Amsterdam	23,56%	13.097	2.801	10.296
Gemeente Zaanstad	8,57%	4.764	1.019	3.745
Gemeente Purmerend	6,35%	3.530	755	2.775
Gemeente Landsmeer	1,62%	901	193	708
Gemeente Edam-Volendam	1,33%	739	158	581
Gemeente Oostzaan	0,66%	367	78	288
Gemeente Wormerland	0,61%	339	73	267
Gemeente Beemster	0,61%	339	73	267
Gemeente Waterland	0,65%	361	77	284
Totaal	100%	55.592	11.890	43.702

Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, r = regulier)

LASTEN					
Deelprogramma (I/R)	Product (bedrijfskosten schap of inzet RNH)	2022	2023	2024	2025
4. Bestuur en ondersteuning	Bedrijfskosten	55.592	55.592	55.592	evaluatie
4. Bestuur en ondersteuning	Inzet RNH	-/-11.890	-/-11.890	-/-11.890	evaluatie
....					
Totaal		43.702	43.702	43.702	evaluatie

BATEN					
Deelprogramma (I/R)	Product (bedrijfskosten schap of inzet RNH)	2022	2023	2024	2025
5. Algemene dekkingsmiddelen	Algemene reserve	43.702	N.t.b.	N.t.b.	evaluatie
....					
....					
Totaal		43.702	-	-	evaluatie

Investeringsvoorstel: Nee

Communicatie

Binnen het schap:

- ☒ Opnemen in de bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☒ Internet
- ☐ Sociale media
- ☐ Persbericht
- ☐ Krant
- ☐ Anders
- ☐ N.v.t.

Buiten het schap:

- ☐ Publiceren op Overheid.nl

Participatie

Deelnemers schap (gemeentelijke of provinciale afdelingen / bestuurlijke afstemming):

Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met de bestuurders van de provincie en de deelnemende gemeenten binnen de vijf betrokken recreatieschappen.

Stakeholders binnen gebied:

Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met RNH. Ook is er 11 januari een extra adviescommissie geweest in open dialoog met de onderzoekers. Kokx de Voogd heeft de aanzet voor het bestuursvoorstel gemaakt en RNH heeft dit verder afgerond.

Stakeholders buiten gebied: N.v.t.

Planning

De besluitvorming in de besturen van de 5 betrokken recreatieschappen is uiterlijk in het 2e kwartaal 2021 afgerond. Start van het Bestuursbureau is voorzien voor 1 januari 2022.

Bijlagen

1. Adviesnotitie governance- en beheersstructuur recreatieschappen NH 16 september 2020.
2. Eindrapport Berenschot splitsing beleid en uitvoering
3. Memo Bestuursbureau recreatieschappen NH dd. 8 februari 2021
4. Berekening bijdrage Bestuursbureau
5. Antwoorden naar aanleiding van vragen in AC's alle schappen

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam 25 februari 2021
MT 2 maart 2021

Advies van adviescommissie 23 maart en besluit van dagelijks bestuur 8 april 2021

De AC adviseert: Akkoord te gaan met het voorstel. In het voorstel dient transparanter te worden vermeld hoe tot de verdeelsleutel en de getallen in bijlage 4 is gekomen.

Het DB besluit het voorstel te agenderen voor het AB van 27 mei.

Behandelaar

Programmamanagement, Rik Rolleman, manager programmasturing en vastgoed

Akkoord

Akkoord programmamanager Kees Rood

In overleg met directeur RNH Jos Gilliam